

Et Rimbrev fra Edvard Storm.

Meddelt af Prof. Dr. L. Daae.

Det følgende Brev fra Edvard Storm hidrører, som man vil see, fra Digterens 23de Aar (han var født 21 August 1749) og er, skjønt i og for sig selv ubetydeligt, dog et karakteristisk Vidnesbyrd om hans ungdommelige Begeistring for sit Fødeland, og navnlig for sin Hjembygd Gudbrandsdalen.

Det er skrevet til en Landsmand og Skolekammerat, Thomas Rosing, om hvenu følgende Notitser kunne hidsættes. Th. Rosing var født i Christiania 3 Marts 1747 (døbt i Garnisons-Kirken 5 Marts) af Forældrene Oberstlieutenant Ulrik Fred. Rosing¹⁾, og Catharina Sophia Sundt. Han var altsaa to Aar ældre end Edv. Storm, men deponerede (to Aar senere end denne) fra Christiania Skole 1767. Efter at være bleven indkaldt til Examen philos. og derefter at have conditioneret som Huslærer paa et Par Steder i Norge tog han 1772 theologisk Examen med Laud, ordineredes i det følgende Aar af Biskop Harboe i Kjøbenhavn for at blive pers. Capell. til Tune, blev 23 Febr. 1778 Sognepræst til Næsodden, 4 Nov. 1785 til Spydeberg og 1 Dec. 1797 til Nes paa Romerike, (alt i Christiania Stift), men døde i Nes allerede 26 August 1799. (Hans Successor blev den Provst I. C. Finkenhausen, af hvis Breve et Udvalg er meddelt i nærværende Tidsskrift, 1 R. VI). Rosings Enke Anna Holter Grønvold, f. i Aas ved Chria. 1763, gift 19 Nov. 1782 og D. af Sædegaarden Gullougs Eier Oberstlieut. Frederik Martin Grønvold, overlevede ham til 21 Sept. 1839, da hun døde paa Enkesædet Huser i Nes. Ægteskabet havde været barnløst²⁾.

Brevet trykkes efter Originalen, der for mange Aar siden velvillig er overladt mig af Hr. Kgl. Fuldmægtig Fr. Grønvold, en Slægtning af Rosings Hustru.

¹⁾ Søn af Thomas R., Sognepræst til Ullensager paa øvre Romerike og Sønneson af Biskop, Dr. Hans Rosing i Christiania. Navnet Thomas hidrører fra Prof. Thomas Bang, Biskoppens Svigerfader.

²⁾ Rosings Personalier ere hentede fra hans Gravskrift i Christiania Intelligentsedler for 1799 No. 36 og fra B. Svendsens haandskrevne Efterretninger om Christiania Stifts Geistlighed. Hos Sidstnævnte ere, som ikke ganske sjelden er Tilfældet, adskillige Data urigtige, hvilke her ere rettede og supplerede ved Hjælp af den ovennævnte Gravskrift.

Til

den ægte Normand T. R.

Da den stolte Himlens Dronning midt paa Middagstimen stod,,
 Og sit blide Ansigts Straaler paa min Isse falde lod,
 Da udi min Norske Bug, som i Taarnet, tolv var slaget,
 Fik jeg Brevet, som min Ven mig at skrive har behaget.,
 Skjønt Du Svaret kunde giette uden synderlig Umag,
 Jeg beslutted dog at vise Dig din Feil i deune Sag.
 At jeg skriver her paa Sang, Dig ei underligt maa falde.,
 Simpelt Prosa sømmer Dig; ikke Jutulkronte Skialde.

Først Du søger at paabyrde mig en Mening, jeg ei har.,
 Som om Gulbrandsdalens Afkom Norges Sønner ene var. ·
 Aldrig jeg til mindre Mænd hine Norske ville gjøre;
 Hvo som rigtigt føre vil, kiære Ven! først ret maa høre.
 Over alle Jordens Riger agter jeg mit Fædreland,
 I dets mindste Vraa at fødes Fyrsters Slægtskab trodse kand;
 Adelig er norske Ægt (sic), hvorsom helst den er udsprunget,
 Hvilken Sandhed jeg tilforn tit med Iver har besiuunget.
 Fortrin dog blandt Norske Egne jeg tillægger Gulbrandsdal
 (Tro ei, at min Menings Ændring er for Gunst og Venskab fall)
 Agt og Yndest jeg mit Land ingenlunde troer at nægte,
 Skjønt jeg for Modstanders Mund nævnte Setning vil forfægte.
 Som da Jorden i sin Fødsel nys var dækt af vinget Aand,
 Mon den ei fuldkommen prægtig velted ud fra Skabers Haand?
 Var dog ei et særskildt Rum, hvor Natur sat meer i Lave
 Viiste paa en herlig Jord herligst Paradises Have?
 Norge er i dette Billed Jorden, som jeg nævnte Dig;
 Gulbrandsdalen er mit Eden; Fører den med Norge Krig?
 Kunde da ei Edens Prægt salig Jord det mindste røve,
 Hvi skal saa din Stoltheds Skrig selv Fornuftens Tale døve?

Af Nysgjerrighed stakaandet om Du spørger, hvorfor saa?
 Hvorfor skal din Gulbrand øverst blant de Norske Fyrster gaæe?
 Aabne Øret for mit Svar, spænd dit Vids den slappe Bue!
 Hvad her mangler, kand Du selv i mit tabte Eden¹⁾ skue.

¹⁾ Et Digt af dette Navn. [Note af Storm selv; det citerede Digt er altsaa tabt, da det ei findes i nogen af de trykte Samlinger af Storms Poesier].

Uden mange Liniers Spilde jeg min Ret forsvare kand,
 For at dømme jeg kun fordrer Lyst til Sandhed, lidt Forstand.
 Renere end luttret Guld, klarere end Middags Straaler,
 Fastere end Marmor Muur mine Grunde Prøven taaler —
 Hvor med rundest Haand Naturen deeler Yndigheder ud,
 Hvor best Tænkemaade hersker, hvor meest lydes Pligters Bud,
 Hvor meest Kunst og Tapperhed, Indsigt, Vid og Smag kand
 trives,

Dette Sted ufeilbar naa Fortrin fremfor andre gives.
 Ja! til Lykke! Dale Gulbrand! Dine Egne Prisen bær;
 Alle disse Egenskaber findes, groer og blomstrer der.
 Aldrig man med større Flid saae Naturen sig at smykke,
 Ei i Field og Dal og Slet dybere sit Billed trykke.
 Vil man Dalen kun besøge, bedste Sæder vise sig;
 Dølsens tapre Mod og Vaaben, Zinklar, du erfor paa dig.
 Uoplærte Hænders Kunst vidne tusind Mesterstykker,
 Snushorn, Kander, Kiøretøi, Altertavler, Brudesmykker,
 Skal jeg vel til Vid og Indsigt i den ædle Skialdkunst gaae,
 Viser da ei Dølesproget smukke Prøver nok derpaa?
 Er i noget Lands Musik meer Natur og Smag forblevet?
 Er paa hiemgiort Instrument Harmonien vid're drevet?
 Kort: min Ven! Jeg ei behøver i den forbigangne Tiid
 Glemte Prøver at oplede paa min Døls bestandig Fliid
 For at mærke ud sit Navn blandt de ædle Norske Slægter;
 Selv Natur og Billighed end i Dag hans Pris forfægter.

„Mægtig Hulder! som regierer Klokkekildes yndig Egn!
 „Som har viist din store Vælde ved saa mangt uventet Tegn!
 „Ræk i Dag dit Scepter ned, slaa med Kraft den haarde Nakke,
 „Som bekræfter Løgn om Dig og bespotter hellig Bakke.
 „Du har selv i Dalen hiemme, som den hele Verden veed,
 „Blevst Du vel i Hu bedrøvet, da jeg for vor Gulbrand streed?
 „Naar din Harme blusser op, ender den med Surr af Mygge?
 „Hornets Tuden? Maanens Skiul? Nei! da bæve Fjeldets Rygge.
 „Overgyd min Fiendes Hierte med en Strøm af helligt Skin
 „At han naae ved dine Straaler kiende sit forvendte Sind.

„Prænt udi hans vantroe Siel denne salig Troe og Lære:
„Guldbrandsdøl blandt Norges Folk skal et evigt Fortrin bære.

Givet paa Regentsen den 18de Iunii Aar Kristi 1772.

Edvard Storm.

Fød Gulbrandsdøl, Huldretiener
og Jutulkronet Skiald.

[Udskrift:] Til den ægte Normand

Thomas Rosing

N° 552.

i / Kiøbenhavn.

Overkrigssekretær Jens Harboe og Generallieutenant: Andreas Harboe.

Ved Kapitain **H. W. Harbou.**

(Sluttet).

Andreas Harboe

blev født i Christiania d. 8. Mai 1648 og døbt d. 22. s. M. Henved 17 Aar gammel, d. 10. April 1665 blev han indskreven i Tøihusrullen „Fyrværkerkonst at lære“¹⁾ og maa vel have gjort sig bemærket ved mere end almindelig Duelighed, siden Kongen under 12 Marts 1669 befaler, at han skal nyde Fyrværkertraktament, „medens han udenlands forreiser, sig til vores Tjeneste ydermere dygtig at gjøre“²⁾. I de sex Aar, han var borte, har han vist navnlig været i hollandsk Tjeneste, hvor han var stegen til Styk- (: Artilleri-) Kapitain, da han i Sommeren 1675 ved den skaanske Krigs Udbrud reklameredes af den danske Minister i Haag. Hollænderne udbetalte ham nu rigtig hans Afregning og gave ham et godt Skjdsmaal med hjem, men en formelig Afsked fik han hverken dengang eller senere, da han bad derom — muligens dog, da Christian V 11 Aar derefter (d. 30. Oktober 1686) skrev meget indtrængende til Vilhelm af Oranien derom²⁾.

¹⁾ Sjæll. Tegnelser.

²⁾ Udenlandsk Registratur Nr. 6 fol. 104. Jvf. Krigskancelliets Indkomne-Sager 1675, 3. Kvartal.